

Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza
Kod przedmiotu	05.0-WH-WHNP-POW-Ć-S14_genLJ81G
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia angielska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ - dr Krzysztof Zajdel

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	30	2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Cel główny: poznanie teoretycznych podstaw działalności opiekuńczo-wychowawczej.

Cele szczegółowe: słuchacz: pozna podstawową i uporządkowaną wiedzę ogólną o działalności i rzeczywistości opiekuńczo-wychowawczej, jej istocie, rodzajach, składnikach; potrafi odnieść wiedzę ogólną do praktyki i własnego doświadczenia; ma świadomość swojej wiedzy i potrafi ją zastosować.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza pedagogiczna i psychologiczna nabyta w toku edukacji.

Zakres tematyczny

Ćwiczenia

- Opieka w ujęciu wybranych autorów. Podstawowa terminologia w opiece nad dzieckiem. Ćwiczenia w rozwijaniu empatii i zrozumienia motywów postępowania opiekunów i podopiecznych.
- 2-3. Opieka nad dzieckiem w rodzinie (opieka nad dzieckiem w rodzinach o różnej strukturze, opieka nad dzieckiem w rodzinach dysfunkcyjnych).
4. Sieroctwo- kategorie sieroctwa, przyczyny, analiza zagadnienia.
5. Opieka nad dzieckiem i rodziną zaburzoną oraz niewygodną wychowawczo- najnowsze tendencje.
6. Wspieranie rodziny dysfunkcyjnej – asystent rodziny, rodzina wspierająca, placówka wsparcia dziennego (np. świetlica środowiskowa, ognisko wychowawcze).
7. Opieka nad dzieckiem pozbawionym opieki rodzicielskiej:
 - rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka
 - placówka socjalizacyjna i interwencyjna
 - adopcja, rodzaje adopcji.
9. Dziecko w placówkach wspomagających rodzinę. Tendencje europejskie.
10. Blaski i cienie rodzinnej opieki zastępczej nad dzieckiem, tendencje europejskie.
11. Dziecko w instytucjonalnych formach opieki zastępczej.
12. Kompetencje opiekuńcze i wychowawcze nauczyciela, np. integrowanie grupy wychowawczej, doskonalenie umiejętności komunikacji interpersonalnej, podnoszenie samooceny uczniów.
- 13-14. Społeczność lokalna. Elementy konstytuujące społeczność lokalną, rola więzi społecznej (w tym więzi sąsiedzkiej), sposoby i skutki aktywizacji społeczności lokalnej na rzecz efektywności opiekuńczo – wychowawczej. Działalność organizacji pozarządowych, jako przejaw aktywności społeczności lokalnej.
15. Podsumowanie zajęć.

Metody kształcenia

Ćwiczenia.

Dyskusja problemowa z zastosowaniem prezentacji medialnej. Praca w małych grupach, praca z tekstem, krótkie filmy instruktażowe, dyskusja (burza mózgów).

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Absolwent zna podstawowe zasady funkcjonowania systemu placówek opiekuńczo - wychowawczych w systemie oświatowym oraz rozumie działalność opieki i wychowania w nich realizowaną w porozumieniu z interesariuszami zewnętrznymi, rodzicami uczniów, środowiskiem lokalnym i instytucjami wspomagającymi.	• KF1_W09	• kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Ćwiczenia
Absolwent posiada umiejętności rozróżniania i kształtowania procesów opiekuńczo - wychowawczych zachodzących w środowiskach życia uczniów	• KF1_U09	• kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Ćwiczenia
Absolwent jest przygotowywany do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: - przestrzegania zasad etyki zawodowej nauczyciela - wychowawcy i wymagania tego od innych, - dbałości o dorobek i tradycje tego zawodu z uwzględnieniem kompetencji opiekuńczych.	• KF1_K04	• kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia

Zaliczenie z ćwiczeń: odbywa się na podstawie oceny poziomu aktywnego i merytorycznego uczestnictwa w zajęciach (20% oceny), oceny z kolokwium końcowego (80%). Kolokwium jest pracą pisemną. Ocenę pozytywną z kolokwium, z progami punktowymi, stanowi 60% pozytywnych odpowiedzi.

Literatura podstawowa

Dąbrowski Z. (2006). Pedagogika opiekuńcza w zarysie. Część pierwsza i druga. Olsztyn.

Gajewska G. (2009). Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki. Zielona Góra.

Gajewska, G. (2019). Funkcje opieki wyznacznikiem zmian przestrzeni współczesnej edukacji dzieci i rodziców. *Studia z Teorii Wychowania, Tom X, 1 (26)*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe ChAT, s.103-125, <https://files.clickweb.home.pl/6a/62/6a62186b-1a29-447c-8731-f1d8d02e8b33.pdf>.

Albański L., Gola S. (2013). Wybrane zagadnienia z pedagogiki opiekuńczej, książka do pobrania (bezpłatnie) w Dolnośląskiej Bibliotece Cyfrowej (DBC) pod adresem: http://www.dbc.wroc.pl/dlibra/docmetadata?id=23690&from=&dirids=1&ver_id=&lp=1&QI=

Badora S., Róg A., Zięba Kołodziej B. (2014, red.). Pedagogika opiekuńcza. W poszukiwaniu rozwiązań teoretycznych i praktycznych. Wyd. PWSZ w Tarnobrzegu, Tarnobrzeg.

Dąbrowski Z. (2002). Kulpiński F., Pedagogika opiekuńcza. Historia, teoria, terminologia (2002), s. 101-156.

Kelm A. (2000). Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej, s.17-35.

Jundziłł E., Pawłowska R., (2008, red.). Pedagogika opiekuńcza – przeszłość, teraźniejszość, przyszłość. Gdańsk.

Wybrane artykuły z czasopisma „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze”

Każdorazowo uaktualnia i przekazywana przez prowadzącego.

Literatura uzupełniająca

Andrzejewski M. (2007). Domy na piasku. Domy dziecka. Od opieki nad dzieckiem do wspierania rodziny. Poznań.

Badora S., Marzec D., System opieki kompensacyjnej w zjednoczonej Europie (2002), s.239-263 plus do wyboru jakiś kraj, Brągiel J., Badora S. (2005). Formy opieki wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej. Opole.

Basiaga J., Badora S. (2010). Gotowość rodziców do reintegracji z dziećmi umieszczonymi w pogotowiu rodzinnym, „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze”, nr 10.

Becelewska D. (2007). Choroba sieroca. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, nr 5.

Brągiel, J. (2018). Postmodernistyczne przemiany w rodzinie. *Roczniki Pedagogiczne, vol. 10, nr 4, s. 10-21*, ISSN: 2080-850X, DOI: <http://dx.doi.org/10.18290/rped.2018.10.4-2>.

Gajewska G., Doliński A., Teoretyczno-metodyczne aspekty warsztatu pedagoga. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.1, Zielona Góra 2007.

Gajewska G. (2009). Rodzinna opieka zastępcza z perspektywy województwa lubuskiego. Zielona Góra.

Napiórkowska K. (2013). Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w świetle danych statystycznych. „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze”, nr 8.

Olubiński A., (2001, red). Tożsamość oraz dylematy pedagogiki opiekuńczej. s. 181-189.

Sztander W. (2006). Dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym, Warszawa 2006.

Izdebska J. (2004). Dziecko osamotnione w rodzinie. Białystok.

Stelmaszuk W. (2001, red), Zmiany w systemie opieki nad dziećmi i młodzieżą. Perspektywa Europejska. Warszawa, od s. 51.

Kawula (2003, red). Pedagogika społeczna. Dokonania – aktualności – perspektywy - do wyboru np. s.98.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dziennik Ustaw 2011, nr 149, poz. 887 z późniejszymi zmianami.

Brągiel J., Badora S. (2005). Formy opieki wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej – o świetlicach (219-227), innych formach (219-247), wybrać dowolną placówkę od str. 289-517.

Zajdel, K. (2015). *Znaczenie oceniania w przebiegu życia*. Zielona Góra: OW UZ.

Każdorazowo uaktualniana, ustalana i przekazywana przez prowadzącego.

Uwagi

brak

Zmodyfikowane przez dr Mirosława Kubasiewicz (ostatnia modyfikacja: 29-06-2019 11:20)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ